

MAMMARAPPORTEN 2020

OM FÖRÄLDRAROLLEN, RELATIONER OCH
JÄMSTÄLLDHET I SVERIGE 2020

Läkarmissionen

FÖRORD

Läkarmissionen arbetar för att hjälpa utsatta människor över hela världen. Bland våra absolut viktigaste insatser finns vårt arbete med kvinnor och mödravård. Där kvinnor har självständighet och mammor har trygghet, där finns också de bästa förutsättningarna för att hela samhället ska må bättre. Vårt fokus på exempelvis säkra förlossningar räddar många liv varje år.

Mammors önskan om en säker förlossning och ett friskt barn känner inga geografiska gränser, men förutsättningarna skiljer sig åt över världen. Faktum är att mammor i Sverige ofta bidrar till Läkarmissionens viktiga arbete för andra mammor. Här i Sverige uppfylls i regel basala behov, men hur upplever föräldrar, i synnerhet mammor, sitt eget föräldraskap, sina relationer och sin livssituation? Det ville vi ta reda på i denna rapport.

Mammarapporten 2020 handlar därför om hur kvinnor ser på sig själva i mammarollen, sina relationer och på jämställdhet. Jag hoppas att denna rapport ska väcka tankar och funderingar över mammans situation, både här hemma och på andra ställen i världen.

/LARS ARRHENIUS, GENERALSEKRETERARE LÄKARMISSIONEN

VISSTE DU ATT

**48 % AV MAMMORNA ANSÄR
ATT DE EGNA FÖRÄLDRARNA ÄR
DE VIKTIGASTE FÖREBILDERNA I
FÖRÄLDRASKAPET.**

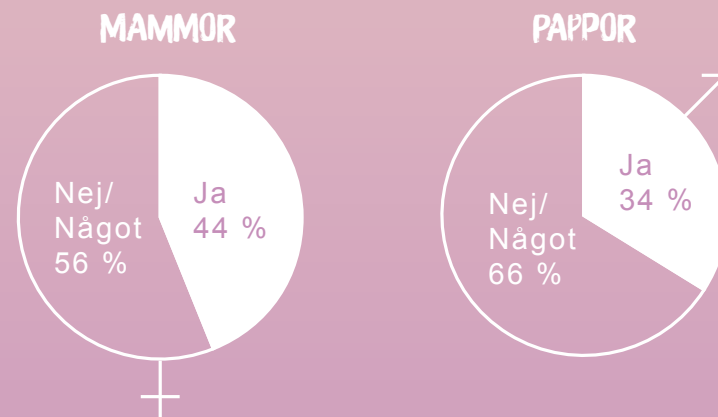

FÖRÄLDRAROLLEN

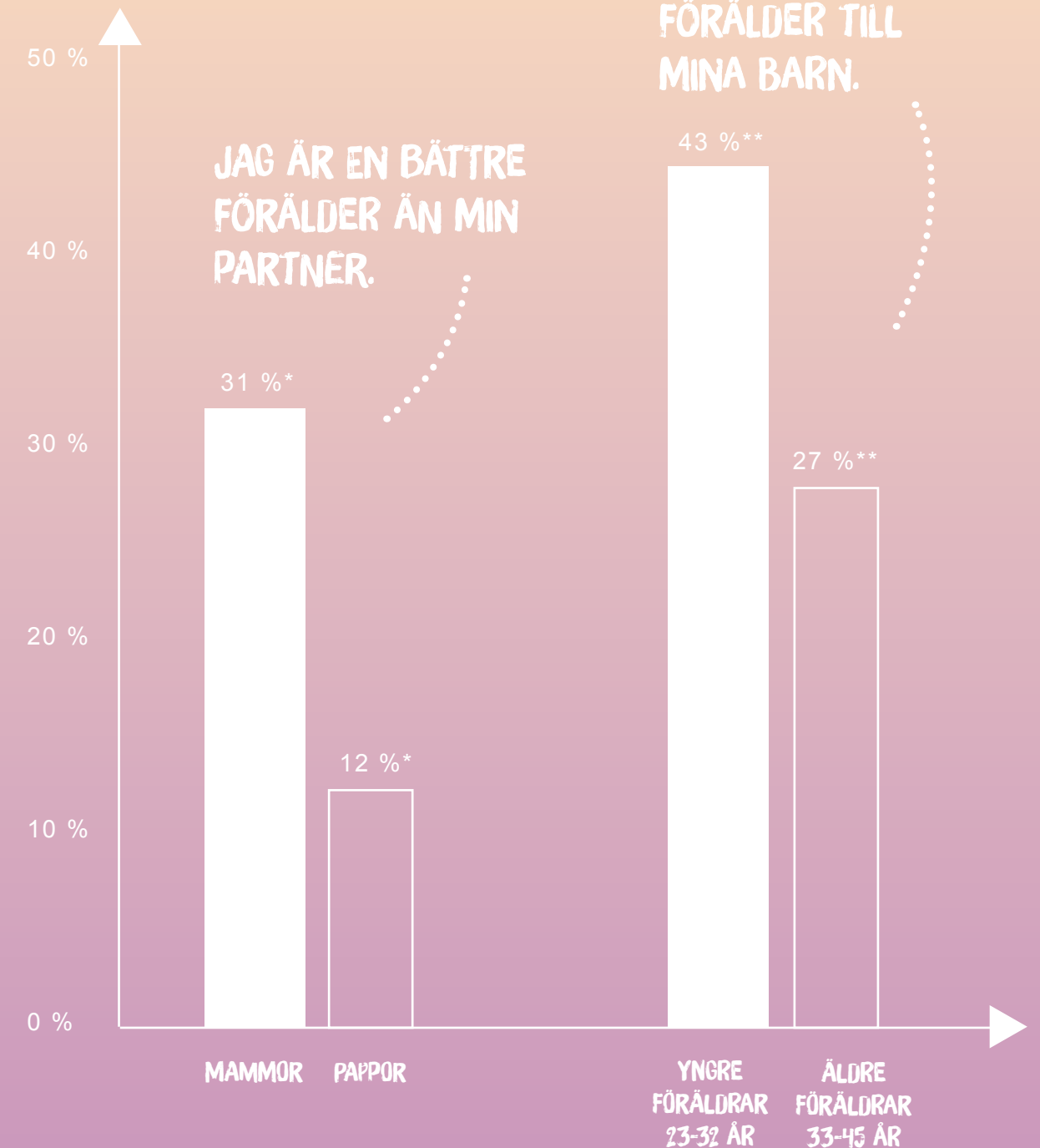
Att bli förälder innebär en ny roll att axla i livet, och alla hanterar vi det olika. Hur ser svenskar idag på sin roll som mammor och pappor? Vilka nya känslor uppstår när vi blir föräldrar? Undersökningen visar bland annat att mammor oftare har ett högre självförtroende när det gäller sitt föräldraskap än pappor. Samtidigt upplever både mammor och pappor en ökad oro när de blir föräldrar. Pandemier, barnen och klimatet finns med som orosmoment och mammor är också mer benägna än pappor att ändra sin livsstil i mer hållbar riktning efter att man fick barn. Läs mer om det och mycket annat på kommande sidor.

TYCKER DU ATT DU ÄR EN BRA FÖRÄLDER?

En av tre mammor upplever att de är en klart bättre förälder än sin partner medan endast en av tio pappor svarar samma sak. Dessutom säger en av tre av de tillfrågade tydligt att de är bättre föräldrar än vad deras egna föräldrar var. Vi kan också se att det höga självförtroendet är vanligare bland unga föräldrar än äldre 43 procent av de unga är helt instämmande i att man är en bra förälder, medan endast 27 procent av de äldre svarar samma sak.

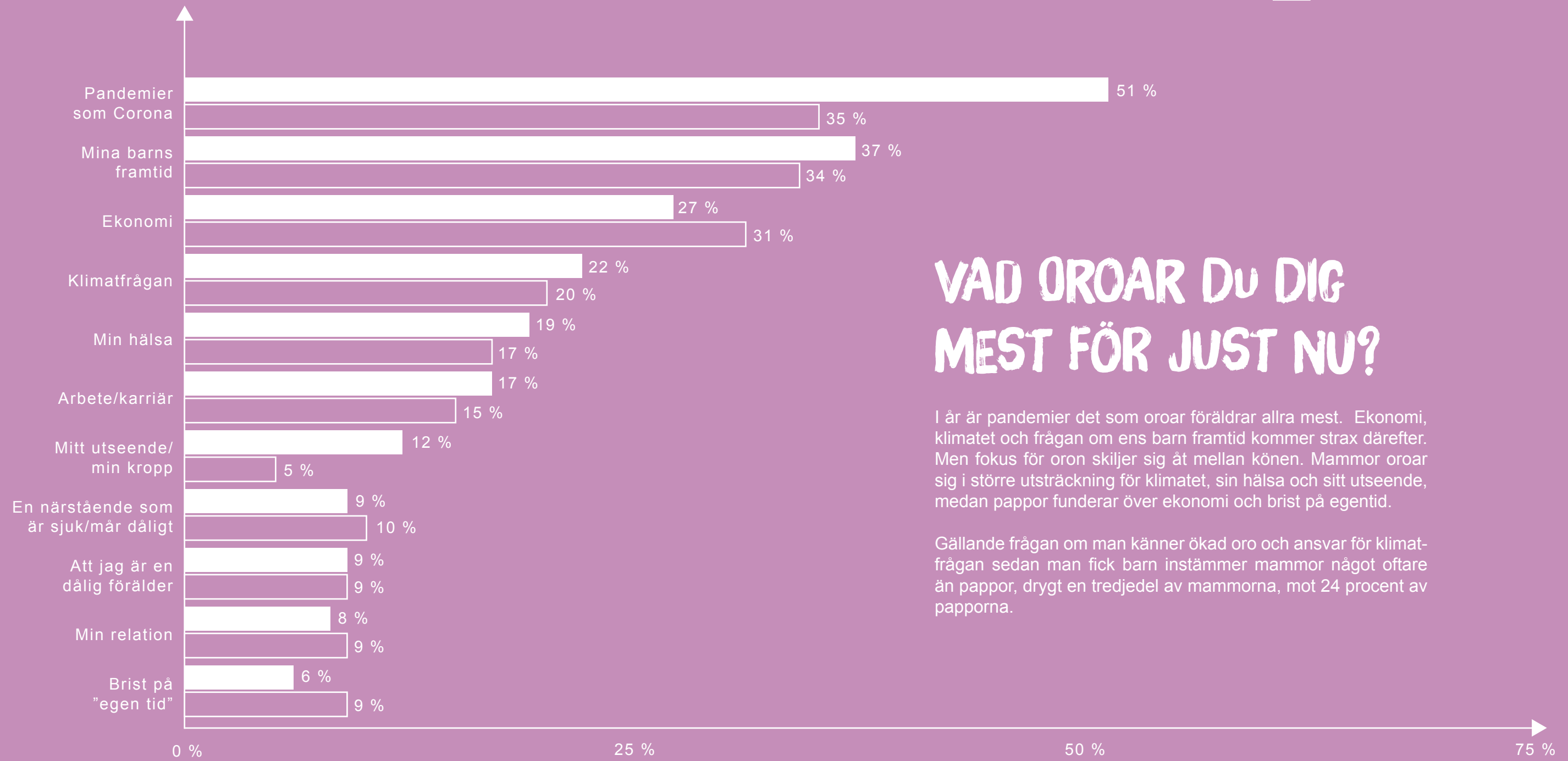
HAR DU FÖRÄNDRAT DIN LIVSSTIL I EN HÅLLBAR RIKTNING EFTER ATT DU BLEV FÖRÄLDER?

*Andel som instämmer starkt, skalsteg 7-10

** Andel som instämmer maximalt, skalsteg 10

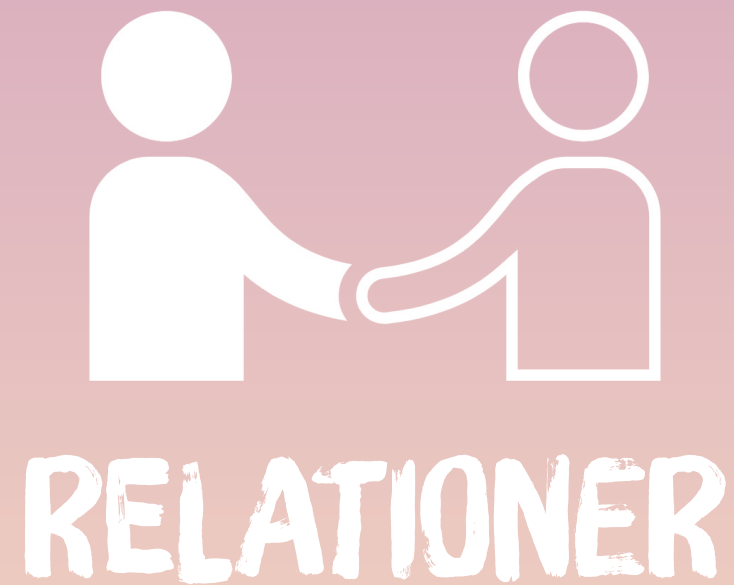
■ = Mammor □ = Pappor

VAD OROAR DU DIG MEST FÖR JUST NU?

I år är pandemier det som oroar föräldrar allra mest. Ekonomi, klimatet och frågan om ens barn framtid kommer strax därefter. Men fokus för oron skiljer sig åt mellan könen. Mammor oroar sig i större utsträckning för klimatet, sin hälsa och sitt utseende, medan pappor funderar över ekonomi och brist på egentid.

Gällande frågan om man känner ökad oro och ansvar för klimatfrågan sedan man fick barn instämmer mammor något oftare än pappor, drygt en tredjedel av mammorna, mot 24 procent av papporna.

VISSTE DU ATT

84% AV MAMMORNA ANSER
ATT MOR- OCH FARFÖRÄLDRAR
ÄR VIKTIGA FÖR BARNEN.

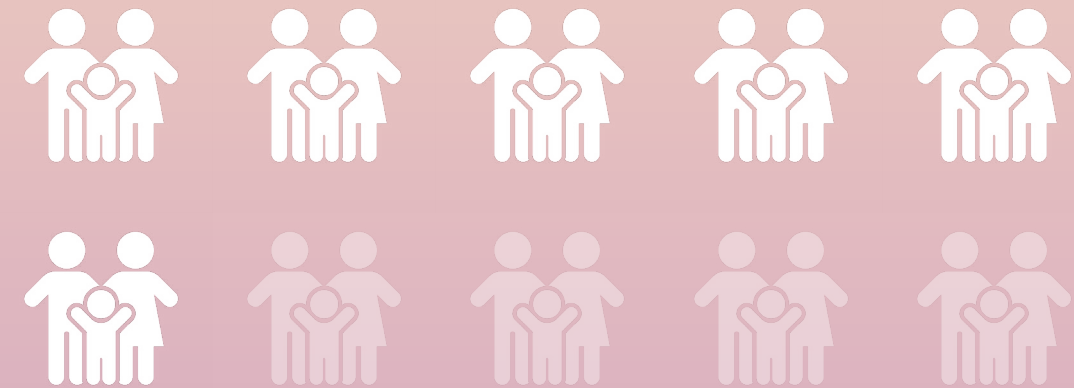
Att få barn är för de flesta något som förändrar det mesta i livet, och det är inte alltid enkelt att parera föräldrarollen i relation till de runt omkring oss. Vi har undersökt vilka relationer inom och utanför familjen som är knepigast och vad som irriterar mest i relation till andra föräldrar. Resultatet visar bland annat att kärnfamiljen är ett ideal som ofta är fortsatt viktigt för svenska föräldrar. Och hur var det med den där relationen till svärmor? Är den så knepig som fördomarna säger, och för vem?

VILKEN RELATION TYCKER DU ÄR KNEPIGAST? RELATIONEN TILL MIN...

SVÄRMOR ÄR MAMMORS KNEPIGASTE RELATION

I topplistan på relationerna som är knepigast ligger de egna föräldrarna, partnerns föräldrar, den egna partnern och expartnern - med andra ord de närmaste. Mammor har svårare än pappor för den egna mamman så väl som för svärmodern. Pappor tycker däremot i något större utsträckning än mammor att relationen till den egna partnern är knepig.

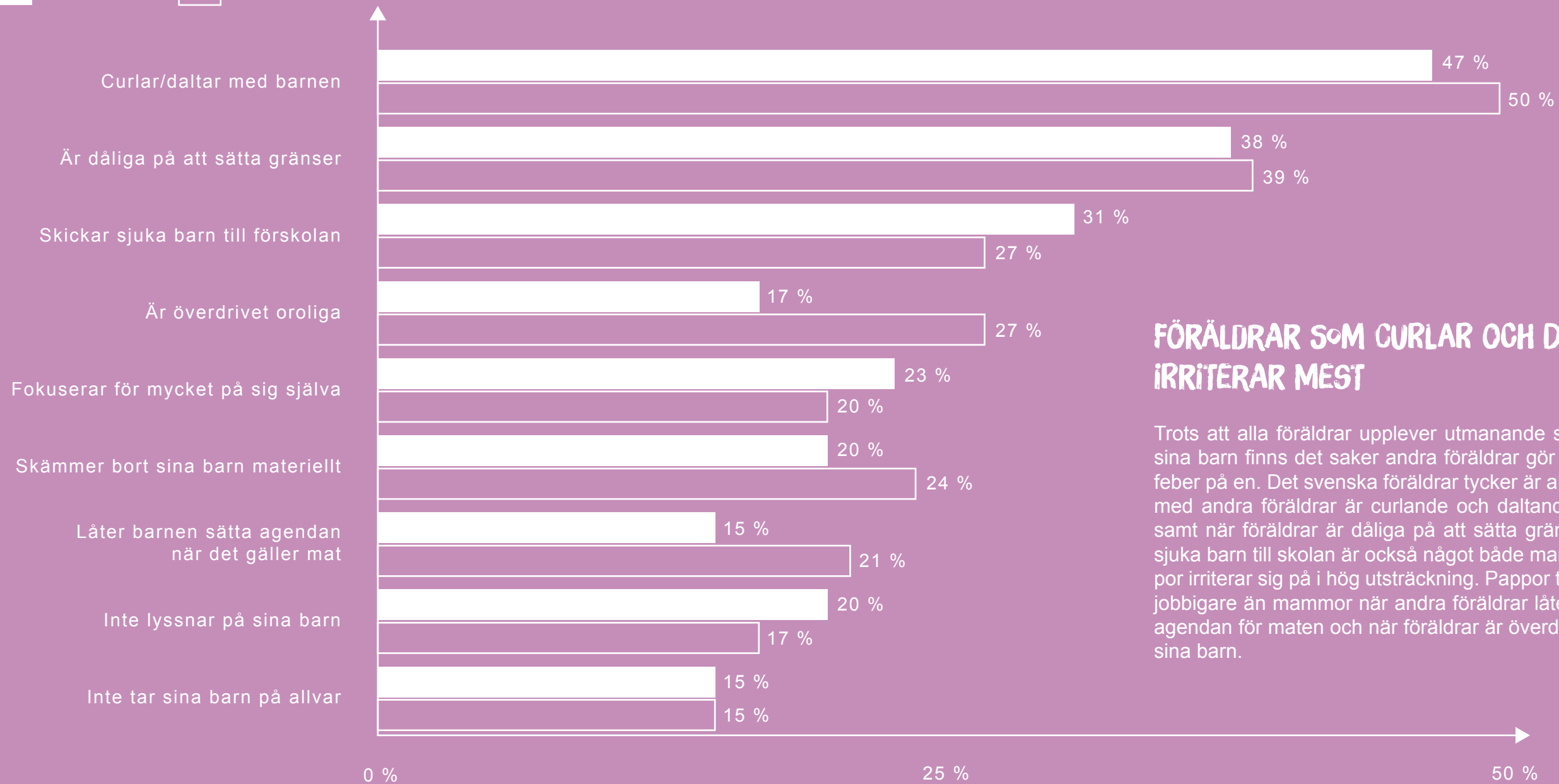

TRADITIONELL FAMILJ VIKTIG

En majoritet, sex av tio, av både mammor och pappor anser att kärnfamiljen är viktig.

VAD STÖR DU DIG PÅ I ANDRAS FÖRÄLDRASKAP?

= Mammor = Pappor

FÖRÄLDRAR SOM CURLAR OCH DALTAR IRRITERAR MEST

Trots att alla föräldrar upplever utmanande situationer med sina barn finns det saker andra föräldrar gör som retar gallfeber på en. Det svenska föräldrar tycker är absolut störigast med andra föräldrar är curlande och daltande med barnen samt när föräldrar är dåliga på att sätta gränser. Att skicka sjuka barn till skolan är också något både mammor och pappor irriterar sig på i hög utsträckning. Pappor tycker att det är jobbigare än mammor när andra föräldrar låter barnen sätta agendan för maten och när föräldrar är överdrivet oroliga för sina barn.

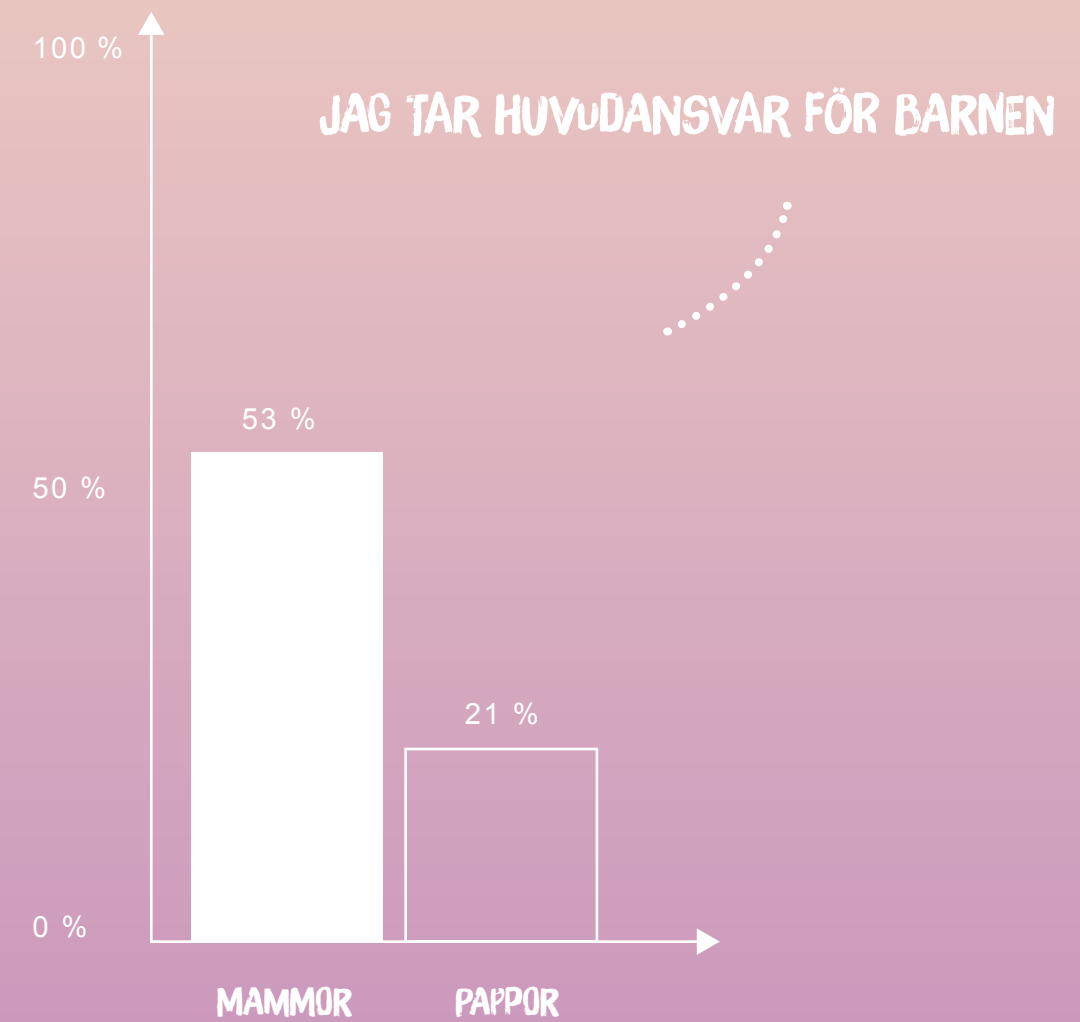
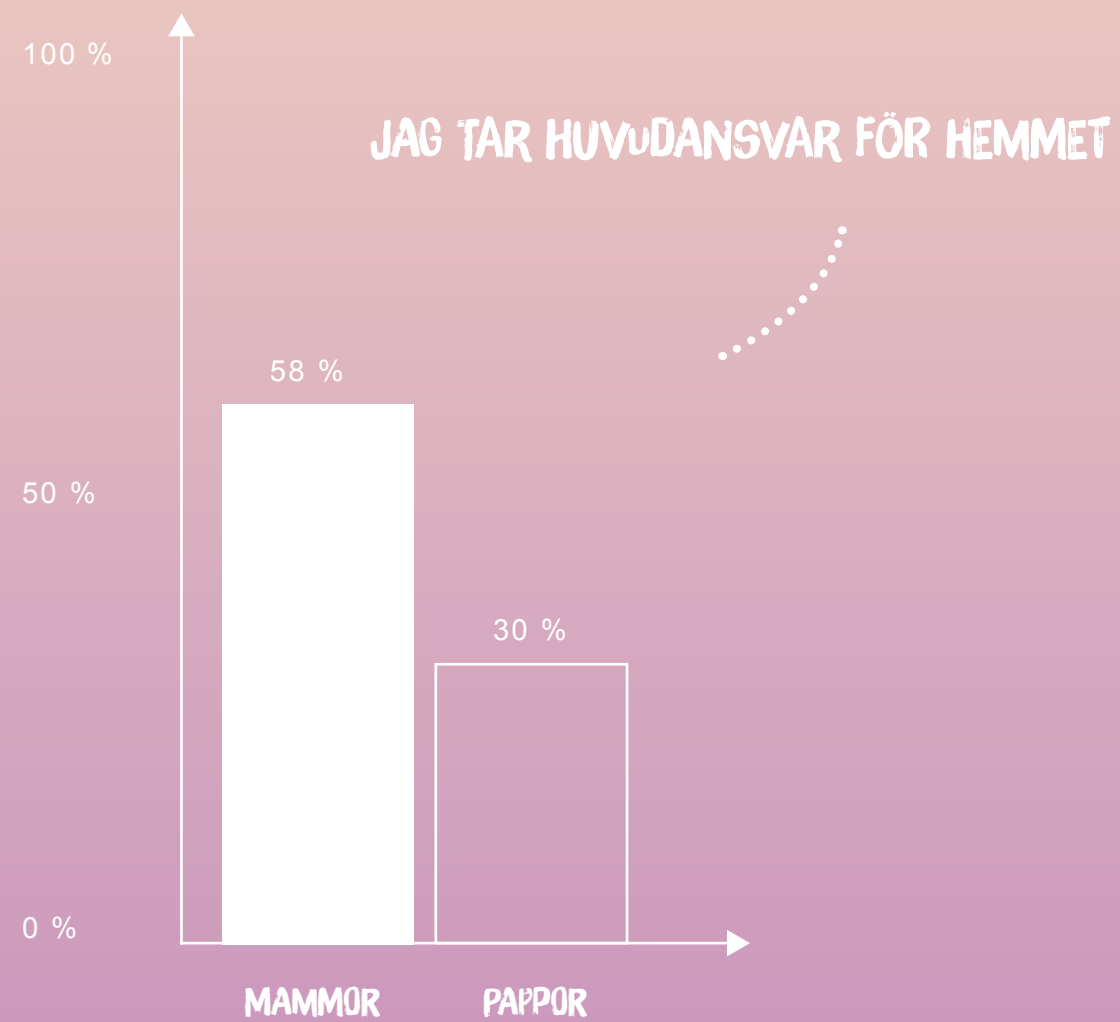

JÄMSTÄLLDHET

VISSTE DU ATT
EN TREDJEDEL AV ALLA
MAMMOR ÖNSKAR STARKT ATT
DE LEVDE MER JÄMSTÄLLT.

De flesta föräldrar skulle nog skriva under på att det är viktigt att hjälpas åt med barn och hem. Men hur har vi det egentligen i jämställdhetslandet Sverige? Vem tar huvudansvaret för hemarbetet och hur har man fördelat arbetet? Finns det någon skillnad i hur man upplever att livet förändrats sen man fick barn? Enligt vår undersökning visar resultaten att fler mammor än pappor har huvudansvaret i hemmet och för barnen. Samtidigt är det många mammor som svarar att de inte skulle vilja dela lika på ansvaret eller ge ifrån sig ansvaret till sin partner.

FÖRÄLDRAR ENSE OM ATT KVINNOR TAR HUVUDANSVAR FÖR HEM OCH BARN

PAPPOR FÖRESPRÅKAR FÖRÄLDRALEDIGHET

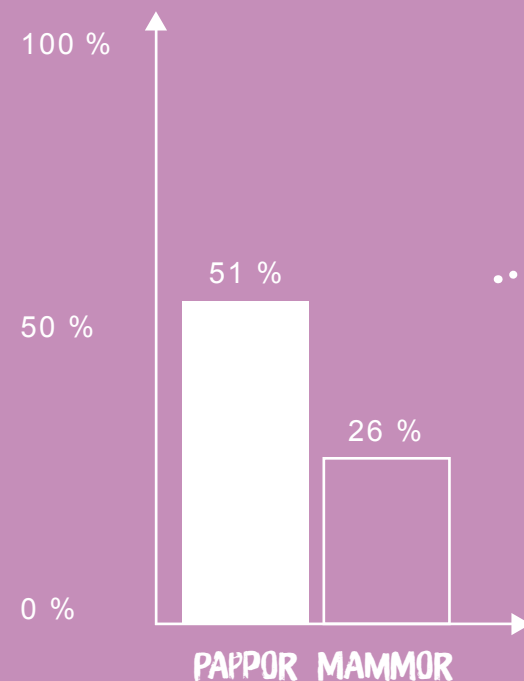
Samtidigt som mammor anser att de tar huvudansvaret för barn och hem så tycker de inte i lika stor utsträckning som pappor att det är viktigt att dela lika på föräldraledigheten. Hela 24 procent av mammorna instämmer inte alls i att det är viktigt att dela lika, och ytterligare 26 procent är tveksamma. Totalt sett är det bara 38 procent av mammor och pappor som tydligt håller med.

DET ÄR VIKTIGT ATT DELA LIKA PÅ FÖRÄLDRALEDIGHETEN.

5 AV 10 PAPPOR
HÅLLER TYDLIGT MED

3 AV 10 MAMMOR
HÅLLER TYDLIGT MED

LIVSPUSSLET SKULLE FUNGERA LIKA BRA ÄVEN OM
JAG INTE TOG ANSVAR FÖR DET MESTÄ.

LIVSPUSSLET – KVINNORS ANSVAR

Över hälften av alla pappor instämmer tydligt i att livspusslet i deras familj skulle fungera lika bra även om de själva tog mindre ansvar. Bara en av fyra kvinnor svarar likadant.

VISSTE DU ATT

VAR FJÄRDE PAPPA
SKAFFAR BARN FÖR
ATT PARTNERN VILL DET.

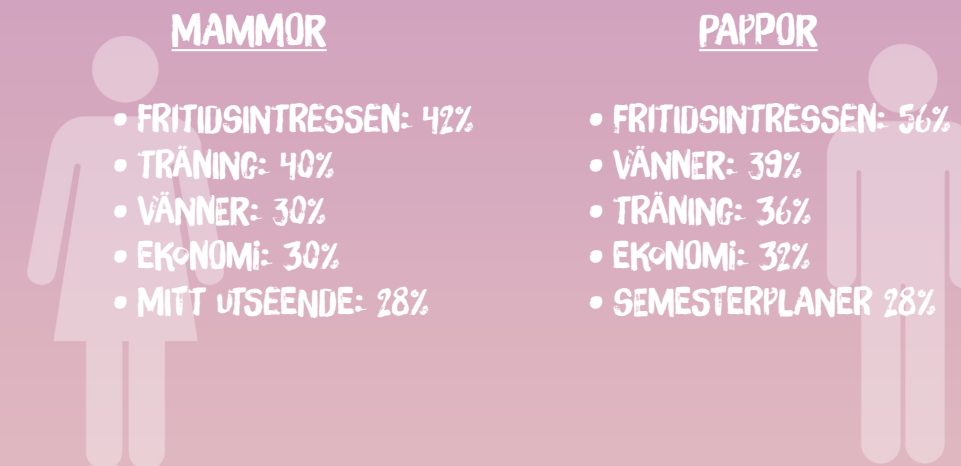
EGENTID OCH KOMPRÖMISSVILJA

Uteliv byts mot hemmaliv – de flesta föräldrar ändrar både intressen och vanor efter att man har fått barn, ibland frivilligt, i andra fall för att man måste. Pappor upplever sig i högre utsträckning än mammor att de har fått ge upp vänner och fritidsintressen i samband med att man fått barn. Både pappor och mammor upplever i större utsträckning att pappor har mer egentid än mammor och över hälften av alla mammor, sex av tio, skulle önska mer utrymme för sina intressen/återhämtning. När det kommer till värderingar kring föräldraskap är upplevelsen däremot att både mammor och pappor tycker att man i lika stor utsträckning fått kompromissa.

VISSTE DU ATT

MAMMOR ÄR ÖVERREPRESENTERADE NÄR DET KOMMER TILL INHANDLING AV BARNPRESENTER OCH INREDNING. PAPPOR NÄR DET KOMMER TILL RENOVERING OCH BESIKTNING AV BIL.

VAD HAR DU GETT UPP SEDAN DU FICK BARN?

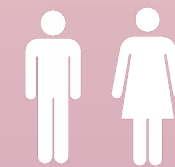
EN AV TRE FÖRÄLDRAR INSTÄMMER STARKT PÅ FRÅGAN OM DE SER SIG SJÄLV SOM FEMINIST. FYRA AV TIO MAMMOR OCH TRE AV TIO PAPPOR SVARAR DET.

SÅ GJÖRDES UNDERSÖKNINGEN

Mammarapporten 2020 görs i syfte att lära känna en viktig målgrupp för Läkarmissionen. Det är en statistiskt säkerställd undersökning utförd i samarbete med Norstat som lät 1052 föräldrar med barn svara på frågor via webbintervjuer. Undersökningen genomfördes mellan den 17 till 23 april 2020. Respondenterna fick bland annat ange på en tiogradig skala hur väl de höll med i ett antal påståenden, där 1–4 räknades som lågt medhåll och 7–10 som högt medhåll. Respondenterna fick också på vissa frågor rangordna olika alternativ.

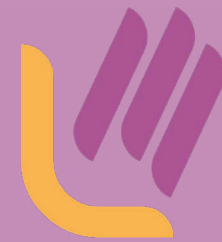
WEBBINTERVJUER

1 052 DELTAGARE

17-23 APRIL 2020

Läkarmissionen

Läkarmissionen är en hjälporganisation som sedan 1958 arbetar för att förändra framtiden för utsatta människor. Våra insatser har kvinnor och barn som en primär målgrupp. Idag genomför vi internationellt hjälparbete och katastrofhjälp i ett fyrtiotal länder. Läs mer om vårt arbete på www.lakarmissionen.se